

Patočka – můj vztah k němu – 1

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2007](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2007](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 16. 4. 2007
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 16. 4. 2007

Patočka – můj vztah k němu – 1

Patočku jsem vůbec poprvé viděl a také slyšel přednášet v létě 1946 na konferenci Akademické YMCA. Tehdy na mne žádný mimořádný dojem zřejmě neudělal; obávám se, že si mou mnohem větší pozornost dokázali přitáhnout jiné osobnosti, především předsedající J.B.Souček, již po druhé se ze Spojených států dočasně vrátivší J.L.Hromádka, vynikající teoretický biolog Jan Bělehrádek, přeživší německý koncentrák a po válce poprvé a na dlouhou dobu naposled svobodně zvolený univerzitní rektor, a ovšem také švýcarský, pro mne trochu příliš levě, až prokomunisticky orientovaný host, profesor Fritz Lieb. Nicméně od té doby jsem si dobře všímal Patočkových textů, jak čerstvých, časopiseckých (např. v Chalupeckého Listech), tak starších, pokud se objevily v antikvariátech (např. z Petrových Svazků, ale získal jsem také Patočkovu habilitační práci). Po maturitě jsem se zapsal jako student Přírodovědecké fakulty; do indexu jsem zapisoval také některé přednášky z fakulty filosofické, protože – jak se ukázalo – tehdy student nesměl mít dva indexy, tj. nesměl se zapsat na dvou různých fakultách. Tak jsem chodil m.j. na Patočkovy přednášky o Sókratovi (presokratiky jsem už nestihl, ale koupil jsem si po jedné straně tištěná skripta z předchozího roku) a do jeho prosemináře. Už tím vším jsem byl zřejmě dost ovlivňován, ale ke skutečné „změně smýšlení“ došlo až později na prosemináři, kde jsme s Patočkou četli první stránky Husserlových „Logických zkoumání“ (vlastně nám je Patočka četl sám, a dokonce tak, že nám překládal větu za větou z francouzského brožovaného vydání malého formátu, které držel v ruce (německý originál asi znal z paměti). Po každé větě se nás ptal, jak tomu rozumíme, a já jsem byl velmi, velmi aktivní. A právě tehdy jsem se definitivně rozhodl, že nechám plavat svůj starší plán, totiž věnovat se symbolické logice, a soustředím se přednostně na logiku skutečně filosofickou (tedy ne v tom smyslu, jak o tom dnes hovoří někteří logikové, zejména američtí, ale i jinde a teď i u nás). I když jsem v té době zároveň chodil na Kozákovy čtyřsemestrové přednášky o logice (samozřejmě tradiční, školské, ale velmi dobře přednášené), byl to Patočka, který mi v onom svém prosemináři otevřel dosud netušený pohled na to, co jsem si mnohem později pojmenoval jako „filosofii LOGU“. Byl to tedy ještě „předfenomenologický“ Husserl a Patočka a jeho vedení při počátečních krocích k porozumění prvním stránkám „Logische Untersuchungen“, kteří mne nasměrovali k tzv. „čisté filosofii“, jak se tomu tehdy (ne vždy přejně) říkalo. Ovšem v té době už jsem byl vlastně, aniž jsem si toho mohl dost dobře být vědom, myšlenkově „strukturován“ jinak, totiž Rádlem (a Masarykem, viděným přes Rádla), takže Patočka už mohl pozitivně působit jen v něčem.

(Písek, 070416-1.)